

SZTE hírek > Hírchívum > 2018. Szeptember

Az SZTE centenáriumára készülő egyetemtörténeti kötet szerzői találkoztak

2018. szeptember 24.

15 professzor is tagja volt a 46 leggazdagabb polgár közösségének a dualizmus korabeli Kolozsvárott. Ilyen összefüggést is felvillant az SZTE elődei történetét taglaló könyv-sorozatban a kolozsvári egyetem 1872-1921 közötti históriája bemutatására készülő kötet. Az SZTE 2021-beli jubileumai köszöntésére tervezett kiadvány szerzői 2018. szeptember 21-én műhelybeszélgetésen összegezték eddigi eredményeiket.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

A száműzött kolozsvári egyetem Szegedre kerülése címmel 2011-ben tartották az első olyan intézménytörténeti konferenciát, amellyel elkezdték a tudománytörténészek és levéltárosok **az SZTE és elődei históriáját föltáró könyvsorozat második kötete** előkészítését. Erre is emlékeztetett *Blazovich László*. Az SZTE ÁJTK professor emeritusa, az SZTE Egyetemtörténeti Bizottság elnöke elmondta, hogy a szegedi és a kolozsvári egyetem együttműködésében, **az SZTE mindenkori nemzetközi és közkapcsolati rektorhelyettese úgyszerető támogatásával közel húsz szerző dolgozik** saját könyvfejezetén. Az intézménytörténettel foglalkozó alkotók többsége részt vett a 2018. szeptember 21-i műhelybeszélgetésen az MTA SZAB-székházban.

– A kolozsvári és a szegedi egyetem történetét eddig feldolgozó kötetek többsége levéltári források használata nélkül készült – jelentette ki *Vajda Tamás*. Az SZTE Egyetemi Levéltár vezetője, az SZTE Egyetemtörténeti Bizottság titkára – hallgatók segítségével – 2014 óta Kolozsvárott 22, Marosvásárhelyt 3 gyűjtőúton járt. A romániai levéltári anyagot magyarországiakkal kiegészítve **2018 nyaráig 600 ezer dokumentumoldalról készített fényképfelvételt**. Ezeket a forrásokat átadta az SZTE és elődei története második kötetén dolgozó szerzőtársaknak.

Az országgyűlési irományokban, az állami költségvetés és zárszámadás lapjain, a kormányjelentésekben és a statisztikai évkönyvekben ugyanúgy, mint az SZTE Klebelsberg Könyvtár digitális gyűjteményében, a Szent Imre Egyesület évkönyveiben vagy éppen **a tanulmányi, fegyelmi és leckeépézés-szabályzatokban** is értékes alapanyagokra bukkanhat az egyetemtörténeti kutató. A korabeli Kolozsvári Hírlapon vagy az Ellenzék című újságon kívül a diáklapok, így például **a Kolozsvári Egyetemi Lapok vagy az Új Egyetem is fontos részleteket árul el arról, hogy a XIX. század végén – a XX. század elején miként éltek az oktatók és hallgatók.**

– A dolgozószobánkban a számítógép monitor előtt ülve könyvtárnyi levéltári anyagot böngészhetünk. Például **az Arcanum Digitális Tudománytár adabázisában több mint 77 ezer olyan dokumentum található, amelyben felbukkan a „kolozsvári egyetem” kifejezés** – mutatta *Vajda Tamás*. – Átnéztük a Kolozs és a Bihar Megyei Levéltár, az Erdélyi Református Egyházkerület Levéltár, továbbá a Magyar Nemzeti Levéltár Csongrád megyei iratanyagát, az MTA Könyvtár kéziratárát – sorolta a történész, aki – néhány tanítványa segítségével – **eddig 210 ezer oldal levéltári, 250 ezer oldal könyvtári dokumentumot, több mint 10 ezer oldal órai jegyzetet fotózott le.**

A kolozsvári professzorok tudományos levelezése is összeállítható az eddig felszínre került iratok alapján. Ám nem ez az egyetlen érdekes mellékterméke lesz az egyetemtörténeti kutatásoknak. Elkészül az első 50 év 166 professzorával kapcsolatos adatbázis is. Az alapos név- és tárgymutatóval, gazdag jegyzetanyaggal ellátott kiadványokat több generáció is haszonnal forgathatja.

– A résztanulmányok tartalmi és formai egységesítésére egy évet szánunk – közölte az SZTE és elődei története könyv-sorozat második kötetének főszerkesztője, *Marjanucz László*. Az SZTE BTK Modernkori Magyar Történeti Tanszékét vezető egyetemi docens fontosnak tartotta, hogy **a szerzők műhelybeszélgetésén a források feldolgozásának módszertanáról is szó esett.**

A „tanszék” csak egy széket, nem pedig egy egyetemi egységet jelentett – derült ki, amikor az intézménytörténettel foglalkozók alapfogalmakat tisztáztak és egységesítették. **Ki mit ért például a „magántanár” kifejezés alatt, vagy mit jelentett és milyen következménnyel járt a „különvélemény”?**

– **Nagyobb autonómiával rendelkezett a kolozsvári tudományegyetem, mint a budapesti.** Kolozsvárott az egyetem nem döntött kari ügyben, szemben a fővárosi egyetem szokásrendjével – jellemezte a XIX. századi viszonyokat az egyik Szegeden vendégeskedő szerző, *Mariska Zoltán*. A művelődés- és tudománytörténész az SZTE elődintézménye históriáját tagláló kötetben az alapítástól a névadásig szóló fejezet gazdája.

Szakmai vita is kialakult ki a szerzői workshopon, mikor a kolozsvári professzori kar vagyoni és a multipozicionális csoporton belüli helyzetéről adott képet *Toth Szilárd*, aki arra a feladatra vállalkozik, hogy bemutassa az egyetem, a város és Erdély kapcsolathálóját békeidőben és háborúban. Főlvillantotta: 15 professzor is tagja volt a 46 leggazdagabb polgár közösségének a dualizmus korabeli Kolozsvárott.

A magyarországi és az erdélyi szerzők összefogásából születő kötet a kolozsvári egyetem 1872 és 1921. közötti története keresztmetszetét adja. A munka alatt álló kötet főbb fejezetei: Előzmények; Szervezeti egységek; Oktatás, tanárképzés, hallgatók; Tudományos munka és közéleti tevékenység; Az első világháború és következményei...

*Újszászi Ilona
Fotók: Ú. I.*

Korábban írtuk:

Közös egyetemtörténeti kutatást indít az SZTE és a kolozsvári BBTE ([/sztehirek/2017-majus/kozos-egyetemtorteneti](#))

Készül a második egyetemtörténeti kötet – Közösén tárják fel a forrásokat a szegedi és a kolozsvári történészek ([/sztemagazin/tallozo/keszul-masodik](#))

A kolozsvári egyetem háborús napjait mutatták be az SZTE-n ([/sztehirek/2014-november/kolozsvari-egyetem](#))

Nagyító alatt egyetemünk története ([/sztehirek/2013-november/nagyito-alatt-egyetemunk](#))

Egyetemtörténeti konferenciát tartottak az SZTE-n ([/sztehirek/2013-november/egyetemtorteneti-131109](#))

Kiállítással emlékeznek Cholnoky Jenőre ([/sztehirek/2015-november/kiallitassal-emlekeznek](#))

Egyetemtörténeti kiállítás nyílt a TIK-ben ([/sztehirek/2014-november/egyetemtorteneti-141116](#))

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

Kövess minket!